

VINAŘ – SADAŘ

VINÁŘ – OVOCINÁŘ

Partnerský
časopis **ZAHRADNICTVÍ**

ODBORNÝ ČASOPIS PRO VINOHRADNÍKY, VINAŘE A OVOCNÁŘE

1/2025

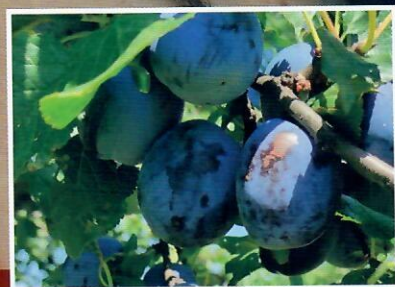
Nový seriál:
**Rezistentní
odrůdy
JABLONÍ**
str. 58

Technologie ozelenění nových
výsadeb révy

Lukáš Halkoci: Vinařstvím
se bavím

Výsledná sklizeň ovoce za rok 2024

Výzkumná stanice vinařská v Karlštejně: S novým rokem nové možnosti

V začátku nového roku byla příležitost k malému ohlédnutí za tím minulým a představení vize do nadcházejícího období. V rozhovoru o Výzkumné stanici vinařské v Karlštejně nám více prozradila jeho odborná pracovnice Ing. Radomíra Štralková Ph.D.

Text: Ing. Radomíra Štralková, Ph.D., Výzkumná stanice vinařská Karlštejn
Ing. Zdeněk Kulhánek, redaktor

Než budeme bilancovat rok minulý a budeme nahlížet do roku budoucího, musíme sdělit našim čtenářům velmi důležitou informaci. Z iniciativy ministerstva zemědělství ČR došlo ke spojení tří výzkumných ústavů v jeden celek. Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. se spojil s Výzkumným ústavem zemědělské techniky, v.v.i. a Výzkumným ústavem potravinářským, v.v.i., a tak vznikl nový právní subjekt pod názvem „**Národní centrum zemědělského a potravinářského výzkumu**“ (www.carc.cz, zkratka byla vytvořena podle anglického názvu „Czech Agrifood Research Center“). Takže Výzkumná stanice vinařská v Karlštejně, která byla až doposud součástí Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v.v.i., se od začátku letošního roku stala součástí nově vzniklého Národního centra zemědělského a potravinářského výzkumu, v.v.i. (veřejná výzkumná instituce).

Medaile a další úspěchy

Pro Výzkumnou stanici vinařskou v Karlštejně (dále jen VsV Karlštejn) byl rok 2024 rozkolísaný mezi úspěchem a neúspěchem na obě strany. Extrémní změny počasí způsobily rychlé narašení pupenů révy v únoru a totální zkázu mrazem v dubnu. Vinice v Karlštejně téměř stoprocentně pomrzly a my čekali, jak se bude počasí vyvíjet dále. Rostliny se sice zregenerovaly, ale úroda byla velmi nízká. Nakonec celá sklizeň byla zpracovaná do burčáku a ten se vypil na Karlštejském vinobraní. A tak rok 2024 se zapíše do historie stanice jako rok bez odrůdového vína. Karlštejské odrůdové víno ročníku 2024 nehledejte, protože není a nebude.

Rok 2024 byl ale velmi úspěšný v získání medailí pro karlštejská vína předešlých ročníků. Zlatá medaile pro červené víno z odrůdy Cabernet Cortis a současně ocenění „Nejvýše ohodnocené červené víno“, zlatá medaile pro bílé

Benátecký hrozen Cabernet cortis 2020. Zlatem nejvýše ohodnocené české víno

Rulandské modré, stříbrná medaile v soutěži "O pohár Karla IV."

Stará vinice v procesu klučení

víno z panenské sklizně odrůdy Donauriesling, stříbrná medaile pro červené víno z odrůdy Rulandské modré, bronzová medaile pro víno z odrůdy Rulandské bílé, Tramín červený a Modrý Portugal.

Minulý rok se také zapíše do historie karlstějských vín tím, že se „rozletěla“ do celého světa, protože se začala prodávat v prodejně na letišti Václava Havla v Praze. Tak jim popřejme společně šťastný a dlouhý let, ať dělají radost milovníkům vína na každém místě světa, kam doletí a bezpečně přistanou. Někdo moudrý řekl, že: „Vína bez příběhu, jsou vína ztracená“. Tak popřejme karlstějským vínům, ať jejich příběh je krásný a šťastný, a ať se nikdy ve světě neztratí.

Letošek přinese změny

Náš tým vstoupil do nového roku 2025 s novým předsevzetím, a sice vybudovat nový, moderní a klimatizovaný sklad na uskladnění vína z prostoru bývalé laboratoře, která přestala sloužit svému původnímu účelu chemickému a začne sloužit novému účelu vinařskému. Úkol to bude věru náročný, ale pevně věříme, že výsledek bude velkým přínosem zejména pro naše vína.

Krise přináší nové možnosti

Letos stanici žádné nové zařízení pro výzkum nepřibude. Od roku 2020 došlo na pracovišti VsV Karlštejn k zásadní změně v oblasti výzkumu, protože kvůli postupnému odchodu zkušených kvalifikovaných

pracovníků a nedostatku nových stanic pozbyla svůj výzkumný tým.

Jak se ale říká: „Krise přináší nové možnosti“, tak i s touto personální krizí se stanice vypořádala a vstoupila do výzkumu nikoliv jako koordinátor a hlavní řešitel výzkumných projektů, ale jako další řešitel výzkumného týmu.

I když vloni stanice neměla vlastní výzkumné projekty, stala se součástí dvou nových a to výzkumného projektu: **„Inovativní využití matoliny, obilných pluch a zbytkových otrub pro tvorbu produktů s vysokou přidanou hodnotou“** od Ministerstva zemědělství ČR a vzdělávacího projektu: **„Zemědělství v rovnováze: Osvěta a vzdělávání pro udržitelnou budoucnost“** od EU prostřednictvím Národního plánu obnovy, MŽP a Státního fondu životního prostředí.

Hroznová mouka z matolin

V minulosti se matoliny jako odpad z vinařské výroby vracely zpátky do vinice, v tom lepším případě jako kompost. Dnes se z odpadu stává tzv. druhotná surovina a slouží v kosmetickém, oděvním nebo obuvnickém průmyslu. V našem výzkumném projektu z nich budeme vyrábět tzv. „hroznovou mouku“, která bude sloužit v potravinářském i nepotravinářském průmyslu.

V potravinářském průmyslu bude součástí směsi pro výrobu bezlepkového pečiva. V nepotravinářském průmyslu poslouží pro výrobu kompozitních materiálů s různým způsobem využití, např. v automobilovém průmyslu, při výrobě nábytku nebo jednorázových přístrojů atd. První pečené výrobky z hroznové mouky už byly nabídnuty k ochutnání na našich loňských akcích. Tak se nene-

chejte pobízet a stavte se letos taky ochutnat.

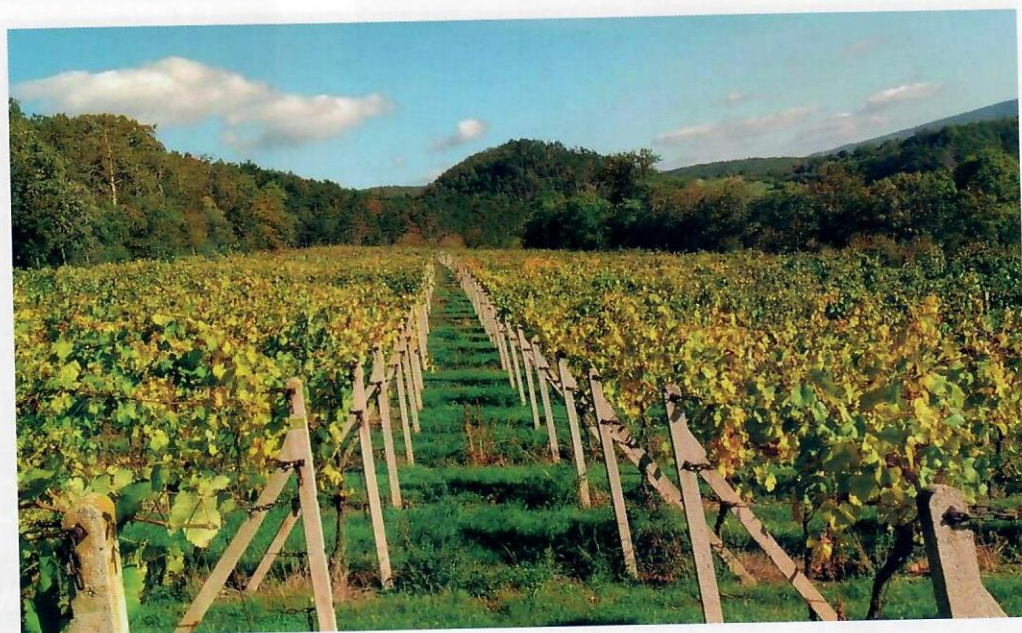
Evropský projekt s Vinařstvím Ludwig

Jedno nové zařízení pro výzkum ale stanice přece jen získala, i když nepřímou a byť není její. Patří jejímu projektovému partnerovi Vinařství Ludwig. V rámci Evropy, je to unikát a je to linka na sušení a technologii zpracování matolin na hroznovou mouku. Takže první krok byl učiněn a za ním budou následovat další.

Součást národního programu

Výzkumná stanice vinařská Karlštejn spolupracuje s řadou českých škol, univerzit, výzkumných ústavů, státních institucí i soukromých vinařství. V dotačním titulu MZe ČR „Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agrobiodiverzity“ (dále jen Národní program) spolupracuje se všemi plodinovými výzkumnými ústavu u nás, s odborem vinohradnictví a vinařství ÚKZÚZ Znojmo-Oblekovic, a taky s Ampelos, Šlechtitelská stanice vinařská Znojmo, s.r.o.

Z odborných škol a univerzit jsou našimi partnery například Česká zahradnická akademie

Genofond Karlštejn

Ryzlink červený před sklizní

Mělník, Česká zemědělská univerzita v Praze, Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta v Lednici nebo Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.

Zahraniční spolupráce VsV Karlštejn se týká hlavně práce s genetickými zdroji révy vinné v rámci už jednou zmiňovaného tzv. Národního programu. A protože v polní kolekci v Karlštejně máme jak náš, tak evropský sortiment odrůd, spolupracujeme i s různými institu-

cemi v těchto zemích, jako jsou například Slovensko, Německo, Francie, Itálie, Polsko, Litevsko, Maďarsko, Chorvatsko a další.

Virtuální kolekce nových odrůd

Pro zahraniční spolupráci byla rozšířena mezinárodní virtuální kolekce odrůd révy AE-GIS (zkratka anglického názvu *A European Genebank Integrated System*) o 12 nových odrůd. Celkem můžeme pro mezinárodní

využití poskytnout 14 odrůd a to 2 odrůdy z kategorie tzv. starých lokálních odrůd: Portugalské bílé a Portugalské šedé. Z českých moštových odrůd to byly tři bílé: Aurelius, Muškát moravský a Pálava, dvě modré: André a Neronet, dvě naše stolní odrůdy: Olšava a Pola, a pět odrůd původem ze Slovenska: Děvín Diamant, Dora, Opál a Topas.

Umělé inteligenci dáme čas

Svět se mění a my s ním. I na naší stanici žije povědomí o novém fenoménu doby a tím je „Umělá inteligence“. Přišla na svět a žije vlastním životem v celé lidské společnosti. Jaké místo ale má ve světě vědy a výzkumu? Prozatím velmi okrajové. Zatím se učí v odborném světě „chodit“, jak se říká. Ještě neumí „mluvit“ ani „myslet“ tak, jak výzkum potřebuje. To ale vůbec nevadí. Dáme jí čas a postupně ji všechno naučíme. Až bude všechno, co výzkum potřebuje umět, bude spokojenost na obou stranách.

Až podle ampelografických znaků listu révy pozná bezpeč-

ně tu správnou odrůdu, pak bude v identifikaci odrůd révy vinné výborným pomocníkem jak pro odbornou, tak i laickou veřejnost. Ale zatím s ní společně jdeme po cestě: „Důvěřuj, ale prověřuj!“.

Potěší zahrádkáře i nevináře

Na konec povídání o stanici a výzkumu, také něco pro naše zahrádkáře. Bylo by smutné, kdyby výsledky naší práce patřily pouze výzkumníkům, univerzitám a velkovinářům. V naší práci cílíme na všechny uživatele, tedy i zahrádkáře a malopěstitele. Právě pro ně jsou pořádány odborné akce jako Den otevřených dveří, Den vinice nebo Noc vědců. Dokonce v loňském roce jsme byli pozváni prezentovat stanici na akci „Letenská husa“ do Národní zemědělského muzea v Praze. V Karlštejně, kde je náš genofond, se můžete seznámit až s 200 odrůdami révy vinné. Tak tedy „Pojďme rok 2025 proměnit v setkání nejen u vína a nejen v Karlštejně“.

INZERCE

**ZÁLEŽÍ VÁM NA TOM, ABY VAŠE VÍNO
UDRŽELO DÉLE AROMATIKU?
POUŽIJTE PRAVÝ DIAM!**

DIAM

15 let

inovací a
výjimečné kvality.

CORK JANOSA

Váš dodavatel korkových zátek

www.janosa.cz